

Jiří Klokočka, doc. Ing. arch. Akad. arch. Ir.

České vysoké učení technické

Fakulta architektury

POSUDEK DISERTAČNÍ PRÁCE
paní Ing. arch. Karolíny Kripnerové
České vysoké učení technické Praha, Fakulta architektury

**Role architekta v řešení společenského začleňování mladých lidí
ohrožených bezdomovectvím**

Poznámka úvodem:

Předem úvah o disertační práci Karolíny Kripnerové bych váženého čtenáře rád upozornil na dva aspekty, které hrají roli v mém osobním přístupu a zpracování posudku. Za prvé, že jsem se při formulaci posudku řídil především všeobecnými zásadami zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách. Tam jsou jasně formulována posuzovací kritéria, především kvalita a přínos nových vědeckých poznatků. Za druhé, že moje současná pozice – můj český původ, ale celý osobní i profesní a pedagogický život strávený v Belgii – mi umožňuje srovnávat úroveň podobných studií, projektů a prací v obou našich zemích. To je v dnešním kontextu internacionalizace a harmonizace evropských a světových škol architektury čím dál důležitější hledisko, na druhou stranu to bezesporu ovlivňuje mé posuzování, ovlivněné hlavně tamními standardy.

Posudek disertační práce:

Hned na počátku, a jako hlavní odborný dojem z celé disertační práce Karolíny Kripnerové bych chtěl vyjádřit své ocenění profesionality, se kterou je práce zpracována. Pokud tedy v následujícím posudku zazní nějaká otázka nebo kritická poznámka, nepřevažují tyto v žádném případě nad celkovým pozitivním hodnocením.

Za velkou zásluhu Karolíny Kripnerové považuji to, že si ve svém výzkumu zvolila tematickou oblast, která leží na překryvu architektury a urbanismu, tedy disciplín zabývajících se prostorovou organizací, a řadou humanitních disciplín jako jsou společenské, politické, sociální, a dalších. Stěžejním tématem disertační práce je aktivní integrace profese architekta v procesech redukce a eliminace bezdomovectví. Po vlastní studii předkládané disertační práce si troufám tvrdit, že se Karolína stala na tomto poli významnou expertkou České republiky.

Hlavní formulovaná výzkumná otázka byla, jak může profese architekta přispět k prevenci nebo řešení bezdomovectví. Za druhé pak, jaké architektonické a urbanistické koncepty je třeba vyvíjet a navrhovat, aby svým pojetím dostatečně stimulovaly mladé lidi, ohrožené bezdomovectvím, k pozitivní integraci ve společnosti.

Metodikou disertační práce byl jak výzkum dostupných informací, tak i vlastní dlouholetá zkušenost s touto tematikou. Práce dokládá širokou škálu profesionálních zkušeností a kontaktů s odborníky, zabývajících se stejnou tematikou, z celého světa.

Vzhledem ke jmenovaným aspektům, konkrétních i abstraktních témat, nebylo pro mě snadné disertační práci posoudit. Lépe řečeno posoudit, do jaké míry může architektura řešit problémy na výsost společenské a politické. A možná i problémy související s kulturou dané společnosti.

Úvod disertační práce – teoretická východiska - je podle mě zajímavou a potřebnou částí, která obsahuje definice základních vizí, aplikovaných tezí a pojmů. Úvod tak předznamenává obsah celé disertační práce a přístupu k hlavním tématům. Tvoří souhrn a rámec pro vypracování celé práce a reprezentuje zároveň i její ambice a cíle (výzkumné otázky). Autorka se zabývá fenoménem bezdomovectví, jeho příčinami, historií a výzkumem, a to jak v českém, tak i ve světovém měřítku. Zde se zabývá hlavními aspekty sociálního vyloučení.

Přes případové studie konkrétních projektů z domova i ze zahraničí, jejich analýzy a evaluaci se autorka dostává k formulaci rolí, které by mohl/měl architekt splňovat v systémech a procesech, vedoucích ke společenskému začleňování mladých lidí, ohrožených bezdomovectvím.

Poslední část disertační práce se zabývá vytyčením principům při navrhování budov pro tuto a podobné sociální vrstvy. Disertační práce a tedy výzkum tématu dále uvádí možnosti a směry navazujících výzkumů. V celkovém shrnutí je jasným a pochopitelným způsobem formulována syntéza celého výzkumu.

O struktuře disertační práce nejlépe svědčí obsah práce uvedený na stránkách 8 až 10. Práce je rozdělena do pěti výzkumných kapitol, následují závěrečná zjištění a příležitosti k dalšímu rozvoji tématu. Disertační práce je doplněna přílohami, použitou terminologií a vyčerpávající a kompletní bibliografií. Tím také disertační práce odpovídá všem formálním aspektům vědecké práce na akademické úrovni.

Několik otázek:

Při studiu předkládané disertační práce jsem se nemohl ubránit několika dojmům. Přesto, že je bezdomovectví výsledkem politického systému, od něhož je závislá sociální struktura společnosti, soustřeďuje se autorka právem pragmaticky na aktuální realitu a řešení symptomů. Proto jsem přesvědčen, že disertační práce velmi dobře ukazuje možný podíl angažovanosti a nezastupitelnost architekta jako člena řešícího týmu. Jak ale je přenést toto uvědomění mezi architektky?

I druhá poznámka se týká praktické implementace závěrů disertační práce. S těmito závěry nelze než souhlasit. Je ale v České republice dostatek architektů - odborníků a pedagogů, kteří jsou schopni celou problematiku implementovat v praxi?

A konečně, jedinou kritickou připomínku vidím v otázce kritického myšlení. Jeho nedílnou součástí je také sebekritická reflexe, běžná součást vědeckovýzkumné práce, ve které je autorem/autorkou vyhodnoceno, do jaké míry se podařilo výzkumné otázky odpovědět, jinými slovy je hodnocen vztah původní ambice a cílů disertační práce a jejího výsledku.

Závěrečné hodnocení:

Na závěr bych rád poznamenal, že formulace posudku byla pro mě nadmíru zajímavá, ale nelehká práce. Zajímavá, protože práci číst a studovat bylo pro mě velmi poučné, nelehká,

protože oponentura by měla být konstruktivně kritická a měla by hledat případné slabiny práce.

Významným aspektem podle mého soudu je fakt, že autorka aktivně výzkum celou prací vede, interpretuje jeho výsledky a svým osobním přínosem posouvá celou tuto tematiku daleko dál, než je současný stav znalosti věcí. Nejedná se tedy v žádném případě jen o jakýsi katalog názorů jiných. Navíc formuluje konkrétní postupy pro řešení dané problematiky.

Z celé práce na mě dýchá angažovanost a snaha o lepší, slušnější společnost. V tomto případě o pozitivní vztah ke snahám zmenšovat propastné rozdíly v sociálním spektru české společnosti.

Proto hodnotím disertační práci Karolíny Kripnerové jako velmi zajímavou. Podle mého názoru je úroveň disertační práce velmi dobrá a odpovídá požadovaným akademickým principům. I po formální stránce nevidím jedinou kritickou výtku.

Práce ilustruje úroveň autorčiny expertízy, erudice a zkušeností i široké spektrum přístupů ve zvoleném tématu. Znalost řešené problematiky doktorandkou je výborná, samotná práce – výsledky výzkumu – jsou využitelné nejen při pedagogické činnosti v přípravě budoucích architektů, ale i v politické a sociálně-kulturní praxi.

Předložená disertační práce splňuje podle mého názoru podmínky, kladené na udělení akademické hodnosti doktor a titulu Ph.D..

Doporučuji disertační práci k dalšímu řízení.

Jiří Klokočka
Henri Lebbestraat 5, 8790 Waregem, Belgie
jiri.klokočka@fa.cvut.cz
jiri.klokočka@telenet.be
jiri.klokočka@gmail.com

Waregem / Praha, 20. listopadu 2019